

שבעה אמני מיצג הגיבו להקשריה של התערוכה – כל אחד בדרכו האישית. בשבועות שקדמו לה הם נפגשו מפעם לפעם ודיברו על טיב הפנייה לקהל בהתייחס לתקופה הנוכחית, על זמן ההווה כחומר הגלם היסודי של עבודת מיצג ועל ההתמודדות עם ההקשרים של התערוכה והחלל. בטווח רחב של אמצעי מבע ואופני התייחסות, שכל אחד מהם עשוי לסמן סגנון פעולה שונה בתכלית, האמנים יצרו על פי רוב מצבים פשוטים, שצומצמו לרכיבים מעטים. פעולות אלו משתלבות במרחב ההומה או משתחלות לתוכו כ"הערה" אנושית, כמימוש של מצב תודעה בזמן אמת. באופן זה, נבדקים מצבים מחזוריים או סטאטיים, גבולות בין זרות ואינטימיות ומתח בין נוכחות והיעדרות.

אפשר לומר שהקיץ הזה לא הוליד הלכי נפש של ספקטקל צבעוני או אפקט דרמטי גועז. בולטים דווקא הגבולות השבריריים של הפעולות האנושיות, אופני התפקוד ה"טבעיים" שלהן – ככל שמדובר באקט אמנותי. מול ספקטקל הצעקות האולטימטיבי של המציאות, אמנות המיצג, שבהחלט יודעת לאתגר גבולות של מבוכה וליצור ממד של "שוואו", עשויה לעתים להתקיים גם כמרחב נע או ניח של "פיפסי" אנושי, לחישה יומיומית שבירה ומטרידה, בגובה העיניים ואף מעט למטה מזה.

ליאור אמיר-קריאל, נעלם שחור-לבן

גופה של ליאור אמיר-קריאל, המכוסה במעטפת משוכצת בצבעי שחור-לבן, ממשיך למעשה באופן אורגני ותלת-ממדי את העיצוב של מרצפות החלל המרכזי בתחנת הכוח. באמצעות ההרחבה הגופנית של הפריט הארכיטקטוני בחרה האמנית, בפעולות של רביצה או תווה מזערית, לעסוק בקו התפר שבין נוכחות ונחבאות, בהיותה ספק "הפרעה" אבסורדית או מטרידה, ספק נוכחות מתמזגת ושקטה.

אירית בלוזר, שירים על הארץ

בכל אחד מ-24 הימים שקדמו לתערוכה עסקה האמנית בכתיבת שיר, המבוסס על כותרות מעיתון "הארץ" על חלקיו השונים. השירים שינו את אופיים ואת הדגשיהם מדי יום, לבשו צורה חדשה והתארגנו באופנים שונים, כמו ציור מופשט. ההיסט הפואטי המתקיים בשירים, המחולקים מדי יום במעטפות לקהל, מפנה מבט רענן, לעתים אבסורדי או אירוני, על ייצוגיה המוכרים לכאורה של המציאות.

מירב בת-אל הדר, סוזי סופרייז

מנגנון חשוף של בובה מופעל ומשמיע שוב ושוב טקסט קבוע של בקשת אהבה וחיבוק. הקול הילדותי המוגזם עשוי לצמרר בנואשותו, להרתיע במלאכותיות שבו, או לעורר פרץ של חדווה משחקית או גיחוך. האמנית בוחנת, כנקודת מוצא, את עולמה החבול של הבובה המפורקת מקרביה, ומבצעת סדרת פעולות בעודה משוטטת במתחם התערוכה. כל תגובה נאספת בקפדנות: חום ואמפתיה, רגע של מגע, ריחוק ספקני, אירוניה וכל סוגי המבוכה.

מיכל הרנר-רוזנמן, קרום

שאלה על נזילותו ושבריריותו של מרחב הבית הובילה את האמנית לפעולה מחייבת: היא העמיסה את סלון ביתה בשלמותו, עד הפרט האחרון, והעתיקה אותו למתחם התערוכה למשך שלושת ימי קיומה. המרחב האישי מתפרץ אל המרחב של ההמון ומאפשר שיפרצו אליו. האם בסיטואציה המלאכותית, הנתונה לקודים של "סביבת אמנות", מתאפשרים רגעים של מפגש? האם זוהי חוויה של אירוח ידידותי או היענות לפלישה? למיצג יש גם השלכה ברורה על החיים המידיים, כשהאמנית עוזבת את מתחם התערוכה: חדר ריק בבית.

מאיר טאטי, I Feel Lucky

דמות עיוורת, נטולת עיניים, רובצת אל מול מסך טלוויזיה רוחש ואילם ואינה מסוגלת לראות את תודעתה שלה עצמה. מוחה כאילו רוקן באופן דיגיטלי לתוך המסך עצמו, הפולט שבירי דימויים מהבהבים – הבזקים המשלבים עולם קולנועי אפלולי, אזכורים אוטוביוגרפיים ודימויים מתוך מיצגיו של האמן. אל מול הגודש של הזיכרון המוקרן, זמן ההווה נבחן דווקא בהיפוכו, בפעולה מיצגית פסיבית לכאורה – נוכחות מלאה ללא עשייה. לאמן, ספק פריט במיצב, לא נותר אלא לבהות מתוך העיוורון לתוך מחשבותיו ולהאזין להמולה סביב.

שחר מרקוס, דינמו

אל מול מראה הטורבינות ברקע, מרקוס פועל כיחידה אנושית של ייצור חשמל. הוא יוצא למסעות קצרים של ריצה, כשגופו הקשור בחבל לדינמו מפעיל מאורר תעשייתי ענק הניצב מולו. בכך נוצר מהלך פרדוקסלי – ככל שהגוף מתחמם, כך גובר הצורך בהפעלת האורור; ככל שמושקעת אנרגיה, כך האופק נותר רחוק; המרוץ הוא פעולה חסרת תוחלת ולכודה, המשמרת עד התשה את הגיונה האבסורדי.

מיכל שרייבר, עובדת

פעולותיה של מיכל שרייבר משמשות כעוגן בסביבה שהיא מבקשת לפעול בה בערנות מלאה. היא מתייחסת לפריט ארכיטקטוני, המעקה המשקיף מעל האולם המרכזי, ולמבקרים הנעים במעבר הסמוך לו. הפעולות הפשוטות, המופרכות לעתים – ליפוף, עיטוף ושימוש במדבקות – מאפשרות עשייה מתמדת ואובססיבית, המחוללת בסביבה שינוי צורני; לצדן נבדק מערך של יחסי גומלין עם הקהל. "פועלת האמנות" המסורה שומרת על ריכוז, אך מאפשרת מגע עם אופי ההתרחשות סביב.

במת מיצג –

מקלט 209 ע"ש דן זקהיים, התחנה המרכזית החדשה,

קומה 4 (קומת כניסה), רח' לוינסקי 116, תל אביב

WWW.MIKLAT209.ORG.IL

ניהול אמנותי: תמר רבן

ארגון וטקסט: ירון דוד

ניהול הפקה ואדמיניסטרציה: היא-לי פרידברג

מקלט 209 ע"ש דן זקהיים

עמותה לקידום האמנות הבינתחומית בישראל

SHELTER 209 IN MEMORY OF DAN ZAKHEM

NON PROFIT ORGANIZATION FOR THE ADVANCEMENT OF INTERDISCIPLINARY ART IN ISRAEL

ملجأ 209 على اسم دان زكهايم

لتطوير الفنون المتعددة المجالات في إسرائيل